بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2018/HC-A/286
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ނަޖުމާ އިބްރާހީމް ދަރުމަވަރު 6539/ ކ.މާލެ
- އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 24 ޛުލްޤަޢިދާ 1439 / 06 އޮގަސްޓް 2018
- ނިމުނު ތާރީޚް: 08 މުޙައްރަމް 1442 / 27 އޮގަސްޓް 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް
ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދު
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޙުކުމް:
- ނަންބަރު: 145-J/MD/2018/833
- ނިންމި ކޯޓު: ޖުވެނައިލް ކޯޓު
- ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 15 އޭޕްރީލް 2018
- ނިމުނު ތާރީޚް: 15 އޭޕްރީލް 2018

- **މައްސަލަ ގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ޝަރުޢީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ދަފްތަރު 6539/ ކ.މާލެ ނަޖުމާ އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު ޢަރުޟުވާ ފަރާތަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު އެކޯޓު އަމުރަކީ ކ.މާލެ/ ދަފްތަރު 6539 ނަޖުމާ އިބްރާހީމްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ ޖަރީމާގެ/ ރިޝްވަތު މައްސަލައިގައި ދިގެން ހުއްޓަސް ނުފޫޒު ފޯރުވާކަމަށްބުނެކަމުގައި 15 ޑިސެމްބަރު 2018 ވަނަ ދުވަހުގެ 16:17 އިން ފެށިގެން 30 ޑިސެމްބަރު 2018 ދުވަހުގެ 16:16 ގެ ނިޔަލަށް 15 ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ގޭގައި ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

02- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނުވާ ކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ދަފްތަރު 6539/ ކ.މާލެ ނަޖުމާ އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި 06 (ހައެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅާ އެނގުނުކުތާތަކާ ބެހޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކަވައިފައެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅައިފައިވާ؛

• **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ:** ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 45 ވަނަ މާއްދާއާއި 53 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ހައްދަށްވުރެން ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

• **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ރ) އާއި ޚިލާފަށް މުއްދަތު އިތުރުކޮށް، މުއްދަތަކު ބަންދުކުރެވިފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

• **ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-SJ/03 "ކޯޓު އަމުރު" އާއި ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

• **ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/HC-A/231 ޤަޟިއްޔާއާއި ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

• **ފަސްވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގެ 9 ވަނަ ނުކުތާގައި "ޤާނޫނުއަސާސީއާ އެއްގޮތަށް މިހާރު ބަންދުކުރުމުގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ކަން ސާބިތުކުރުމަށް ކާފީ ހެކިތަކެއް ނެތްކަމުގައިވިޔަސް ޝައްކުކުރެވޭ... ކުރީގެ ޖިނާއީ ރިކޯޑަކާއި ކޮބައިކަމާއި ކުރީގެ ބޯދުކުރެވިދާނެ ކޮބައިކަމާއި އުމުރަކީ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އަދަދަކީ ކޮބައިކަން" ފަރަޤާތު

ވަޒަންކުރަން ޖެހޭނެކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، މިކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްނުކޮށް އަމުރު ނެރެފައިވާތީ، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާއާއި ޚިލާފުވެސް ކަމުގައި ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- ހަވަނަ ނުކުތާއަކީ: އެންމެ ނުރައްކާތެރި އަދި އެންމެ ނާޒުކު ޑޯޒުގައި ނަގާލެވޭ އިންސާނީ ޙަޔާތަށް ޝަރީޢަތުން ހުކުމްއެއްކުރުމުގެ ކުރީގައި ކުރުވާ ބަންދުކުރާމީ، އަދި ޝަރީޢަތުން ފައިސަލާ ކުރަނިވި ޙުކުމްއެއްކުރުމުގެ ކުރިން އެއްވެސް މީހަކު ބަންދުގައި ބަހައްޓަންވާނީ އެކަމަށް ސާފު ކަށަވަރުގެންވާ ސަބަބުތަކެއް އޮވެގެންކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިޤްރާރުވެފައި އޮންނައިރު، މިފަދަ ސަބަބުތަކެއް އޮތުމެއް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 އަމުރުން ފުރަތަމަ 15 ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ގޭގައި ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް ނިންމުމުގައި ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

-03 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 ކޯޓު އަމުރަށާއި އެއަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ކ.މާލެ/ ދަފްތަރު 6539 ނަޖުމާ އިބްރާހީމްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ، އަސްލު ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

- ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރުގެ ރައުޔު، މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު އަދި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް ތާއީދުކުރައްވައެވެ.

ފުރަތަމަ ކަމަކީ: ދަފްތަރު ނަންބަރު 6539 ނަޒްމާ އިބްރާހީމްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު، ޤާނޫނާ ހިލާފަށް ބަޣާވާތް ރާވައިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފެދިފައިވާ ޤާނޫނީ ވެރިކަން ވައްޓާލުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންތަކަކަށް ރިޝްވަތުގެ ގޮތުގައި ފައިސާދީ، ހަދި އިތުރު މެންބަރުންތަކަކަށް ރިޝްވަތުގެ ގޮތުގައި ފައިސާ ދޭން އުޅޭ ކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭކަމަށް ބުނެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 41 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނަޒްމާ އިބްރާހީމް ހައްޔަރުކުރުމުގެ އަމުރަކަށް މޮލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި އެދުނުކަމާއި އެ އެދުން އެދުމާ އެއްގޮތަށް، ނަޒްމާ އިބްރާހީމް ހައްޔަރު ކުރުމަށްޓަކައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2018/39 (31 ޖަނަވަރީ 2018) ގައި ކޯޓު އަމުރެއް ނެރެފިނަމަވެސް ނަޒްމާ އިބްރާހީމް ހައްޔަރު ކުރެވުނީ ބަދަލުވުން ކޯޓު އަމުރުގެ ދަރުންކަން އެނގިގެން ނޫނިކަމަށް.

ދެވަނަ ކަމަކީ: ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި މިހާރު ހައްޔަރު ކުރުމަށްފަހު އެމިހާރު ހައްޔަރުކުރުމާކަން ބަންދުކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިންތޯ ކަނޑައަޅުމަށްޓަކައި، ހައްޔަރު ކުރެވޭތޯ ބަލާ ޝަރީޢަތެއް 24 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި، ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރަންވާނެކަމަށް ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގައި އޮންނަކަމާއި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ބަންދުން އަމުރުގެ ދަށުން ނަޒްމާ އިބްރާހީމް ހައްޔަރުކުރުމަށް ފަހު ޤާނޫނުގައި ބުނާ ގޮތުގެ މަތިން 24 ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހާޒިރު ކުރެވިފައިނުވާކަމާއި،

ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި މިހާރު ހައްޔަރު ކުރުމަށް ފަހު ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރު ކުރުމުން، ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި މިހާ ހައްޔަރު ކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިންތޯ ނިންމަން ޝަރުޢީ ކޯޓަށާއި ފަނޑިޔާރަށް ފުރުސަތު ނުލިބިދާނެ އަމުރަކީ ކޯޓު އަމުރުތަކެއް ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ

މާއްދާގައި ބަޔާންވެގެން އޮންނަކަމާއި، މިގޮތުން އެމާއްދާގެ (ނ) ގައި، އެ އަކުރުގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން (4) ވަނަ ނަންބަރުގެ ނިޔަލަށް ބަޔާން ކުރާ ޚަރަދުތަކުގެ ތެރެއިން ޚަރަދެއް ކުރިމަތިވެފައިވާ ކަމަށް ފަސޭހައާއެކު ޤަބޫލު ކުރެވިއްޖެނަމަ، އެކަމާއެކު ކުރިމަތިވެފައިވާ ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުއިރު އޮތް ބަދަލުތަކާއި ބެހޭގޮތުން އަދުލުވެރިކަމާއި ކަމަށް އޮންނަކަމާއި،

ނަފަޤާ އިތުރުކުރުމުގެ ހުކުމާއި ކުރިމަތިވެފައި އޮންނަ ހުކުމާ ގުޅޭ ކަމާ ބަދަލު ގޮތުން

ނިންމުމަކަށް ކުރިމިނަށް ކޯޓަށް ދާއިރު ހުށަހެޅުން، މުދަލުގެ މިންވަރާއި، ދަރިފުޅުގެ ކުރިމަތިލުމާއި، އަދި ހަމަ ގޮތުގެ ކަމަށް ކުރަންޖެހޭ ކަމަށްވުމާއި ޝަރީޢަތް ނިމުނުއިރު ޙާލަތު ބަދަލުވެފައި އޮތުމާ ގޮތުން ކަނޑައަޅަން ނަފަޤާ އިތުރުކުރުމާ ބެހޭގޮތުން ކުރިމިނުން ކޭހުގެ ނަންބަރު -145 J/MD/2018/318 ކޭހު އަދުލުން އަދުލު ކޯޓުގައިވާކަމާއި، ނަފަޤާ އިތުރުކުރުމުގެ ހުކުމާއި މުދަލު ގޮތުން ކަނޑައެޅިގެން ބެލުމުގެ މުއްދަތުގެ މަޤްޞަދުގައި ކަމަށް ވާއިރު އަދި ނަފަޤާ އިތުރުކުރުމުގެ ބެލުމުގެ މުއްދަތު ގޮތުގެ ކަނޑައެޅިގެން ދިރިއުޅޭ ބެލުމުގެ މަޤްޞަދުގައި ކަމަށްވާއިރު، އެ މަޤްޞަދުގައި ފަސޭހަކުރު ނިންމުމުގެ (ކުރިމިނަށް ކޭހުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/318) ނަފަޤާ އިތުރުކުރުމުގެ ފަރާތުން ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކޯޓުގައި ނަފާކަމަށް ނަފަޤާ އިތުރުކުރުމުގެ ފަރާތުން ބެލުމަކާއި، މިހެންކަމުން ނަފަޤާ އިތުރުކުރުމުގެ ހުކުމުގެ ފޯރުކޮށް ސަބަބުތަކާއި ގުޅިގެން އަދި ހުކުމަށް ފަހު ޝަރީޢަތް ނިމުނުއިރު ނަފަޤާ ކޯޓުން ދެމެދު ކަނޑައަޅަން ބަލަމުން ގެންދިޔައީ ބެލުމުގެ ބެލުން ނިޔުންގެން ސަބަބުތަކުގެ އަދި ކޯޓުގެ މަޤްޞަދުގައި ބެލުމުގެ ކޯޓު ހުކުމުގެ އިތުރު ބާރުތަކާއި، "ބެލުމުގެ މުއްދަތު ފަސްކުރުމަށް 30 ދުވަސް ހަމަވުމުން ނަފަޤާ އިތުރުކުރުމުގެ ބެލުން ރިޔާއަތް ކުރަން ކުރިމިނަށް ކޯޓަށް ގެނައުމަށް" މިފަދައިން ބާރުކޮށްފައިވާކަމާއި، ނަފަޤާ އިތުރުކުރުމުގެ ފަރާތުން މިހާރު އިސްތިއުނާފު މި ކުރާ ކުރިމިނަށް ކޭހުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 އަދުލަތު، ކުރިން ކުރިމިނަށް ކޯޓުން ނިންމުމުގެ އެ ކޭހުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/318 އަދުލުގެ އިތުރު ބާރުތަކާއި

" 30 ދުވަސް ހަމަވުމުން ބަންދު ރިވިއުކުރަން ގެނައުމަށް" މިހެން ބުނެފައިވާތީ އެ ނިންމުމާ އެއްގޮތަށް ކަންކުރުމުގެ ބާރުލުމެއް ކަމަށް ބުނެ ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން އެކޯޓުން ނިންމާފައިވާ އަމުރުއްކަން މި މައްސަލައިގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުން ދެނެގަނެވެން އޮތީކަމުގެ.

ތިންވަނަ ކަމީ: ނަޒުމާ އިބްރާހީމް ހައްޔަރު ކުރުމަށް ފަހު އޭނާގެ ބަންދާ މެދު ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކުރިން ކަނޑައެޅި އަދި އިސްތިއުނާފު މިކުރާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ އަމުރުގެ ކުރިން، އެހާތަނަށް ދެމި އޮތް ގޮތަކީ ނަޒުމާ އިބްރާހީމްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ނުވަތަ ބަންދާމެދު އިތުރު ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންދެން ނަޒުމާ އިބްރާހީމް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރުމާއެކު ފުރަތަމަ ބަންދުގެ އަމުރު ދިން ތާރީހުގެ ފަހުން 30 ދުވަސް ހަމަވުމުން ބަންދު ރިވިއު ކުރުމަށް ކޯޓަށް ގެނައުން ކަމާއި، މި މައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު، ނަޒުމާ އިބްރާހީމްގެ ބަންދު ރިވިއު ކުރުމަށްޓަކައި ކޯޓަށް ގެނައުމަށް، ކޯޓުން ކަނޑައެޅި 30 ދުވަސް ހަމަވެގެން ދިހައިދުވަސް ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ނަޒުމާ އިބްރާހީމް ކޯޓަށް ޕްރޮޑިއުސްކޮށްފައި ނުވާކަން އެނގޭކަމާއި ނަޒުމާ އިބްރާހީމްގެ ބަންދު ރިވިއުކުރުމަށް 30 ދުވަސް ފާއިތުވި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ގެނައުމަށް ކޯޓުން އަންގާފައިވާއިރު އެ ނިންމުމަކީ ކޯޓުން ކޮށްފައިވާ އަމުރެއްކަމާއި، 30 ދުވަހުގެ ފާއިތުވި ނަޒުމާ އިބްރާހީމް ކޯޓަށް ގެނައުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އަންގާފައިވާ އެންގުން، ދަށުކޮށްގެ ފުލުހުން ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކޮށްފައި ނުވުމުން ކުރީގެ އަމުރުން އަންގާފައިވާ އެންގުން އެގޮތުގައި ދެމި އޮންނާނެކަމަށް ބަލަންޖެހޭއިރު، ކޯޓުން އަމުރުކުރި 30 ދުވަހުގެ ފާއިތުވި ނަޒުމާ އިބްރާހީމްގެ ބަންދު ރިވިއު ކުރަން ފުލުހުންނަށް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަށް ނުވަތަ 05 ފެބްރުއަރީ 2018 ވަނަ ދުވަހު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ކުރިޔަށް ނުގެނައުމަކީ ބާޠިލު އިޖުރާއަތްކަން، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުން އަމަލުކުރުން ހިފަހައްޓާފައި ވުމުން، 30 ދުވަހުގެ މުއްދަތު

ގެނެސް ހުއްޓުމަކަށް އަދިސްފަރިވާރީކަމަށް ދެކޭ ކަމަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ބުނާއިރު، 05 ފެބްރުއަރީ 2018 ގައި، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތު އިޢުލާންކޮށް ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް ބަދަލުގެނެސް ހުއްޓުވިފައި އޮތުމަކީ އެ ޤާނޫނު އިޖުރާއަތު ކުރުމުގެ ކުރިއަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކޮށްފައިވާ ކޯޓު އަމުރަކާ އެއްގޮތަށް ފުލުހުން ބަދަލު ނުކުރުމަށް އޮތް ޤާނޫނީ ޙުއްޖަތެއް ނުނިކަން 05 ފެބްރުއަރީ 2018 ގައި ނެރެފައިވާ ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތުގެ ގޮތުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެގާރަވަނަ ބާބު ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ބެލުމުން އެނގޭކަމެވެ.[1]

ހަމަދުވަނަކަމަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2018/39 (31 ޖެނުއަރީ 2018) ކޯޓު އަމުރުން ފުލުހުންގެ މައްސަލަ އަމުރުކުރުވިގެންވަނީ އެ އަމުރުގެ ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 ދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި ނަޒާހާ އިބްރާހީމްގެ ބަންދު ދިގުކުރުން ކޯޓަށް ގެނައުމަށް ކަމުގައިވާއިރު، އެ އަމުރުން އަމުރު ކުރެވުނު ގޮތާ އެއްގޮތަށް އަމުރުގައި ބުނި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ނަޒާހާ އިބްރާހީމް ބަންދުގެ މުއްދަތު ދިގުކުރުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ގެނެސްފައި ނުވާކަން އެނގެން އޮންނައިރު، މި މައްސަލައިގައި ފުލުހުންގެ ފަރާތުން 15 އޮގަސްޓް 2018 ގައި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުމުން ބަޔާނުގައި އަދި އޮޅުވާލުމުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް ނިންމާފައިވާ، އިސްތިއުނާފު މި ކުރަނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 އަމުރަށް ބަލާއިރު މިއަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނަންބަރު MF/167689 ފޯމަށްކަމާއި، ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި މި ފޯމަކީ، ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރު ކުރުމަށް ފަސޭހަކަރަން ހުށަހަޅާ ފޯމެއްކަން މި ފޯމަށް ބެލުމުން އެނގޭކަމާއި، ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރު ކުރުމަށް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާއި ބަންދު ދިގުކުރުމަށް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަކީ މުޅިން ތަފާތު ދެ އިޖުރާއަތެއްގެ މައްސަލަ ހިނގާ ދެ ކަމެއްކަމާއި، ބަންދު ދިގުކުރުމަށް މައްސަލައެއް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަނީ ބަންދާމެދު ގޮތެއް

[1] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 255 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 5 ވަނަ ނަންބަރު.

ނިންމުމަށްފަހު އެ ނިންމުން ބަދަލުކުރަން ޖެހޭ މަޤްބޫލު ބާރުދަހެއް ގެނުވެރިވެގެން ކުރީގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާ ކުރުމަށްކަމާއި މިހެންކަމުން ނަޤުމާ އިސްތިޢުނާފުއަކީ ކުރިންވެސް ޝަރީޢަތް ނިމުނުދުން ބަންދު ކުރުމުވައިވާ މިހާރުވާތީ އިތުރަށް އުސޫލުގެ ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ފުރުޞަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމަކީ ބަންދު އަމުރު މުރާޖަޢާ ކޯޓުތަކުން އެދުނީ ކަމުގައި ނުބެލުންކަމާއި މިހެންކަމުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކުރިން އެންމެ އެދުމާ އެއްގޮތަށް އެ ކޯޓުގެ ކުރީގެ ނިންމުން މުރާޖަޢާ ކޯޓުތިމަކަން ފުރުޞަތުގެ ފަރާތުން އެދި ހުށަހެޅުމާ ނުލައި މުޅިން އަދި ބަންދު އަމުރެއްގެ ގޮތުގައި ބަންދުގައި ބަހައްޓުމުގެ އަމުރެއް ކޯޓުން ނެރުމަކީ އިޖުރާއީ ގޮތުން ސައްހަ ގޮތެއް ކަމުގައި ނުބެލެވޭނެކަމެވެ.

މި މައްސަލާގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު، ފުރަތަމަ އޮތީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/318 އަމުރުގެ ބާރު އެ ގޮތުގައި ދެމި އޮތްވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 ކޯޓު އަމުރު ނެރުއްވާފައި އޮތްކަމެވެ.

ފަސްވަނަކަމަކީ، ނަޤުމާ އިސްތިޢުނާފުގެ މައްސަލަ ކުރެވުން ތުހުމަތު މައްސަލައިގައި އޭނާގެ މައްސަލަ ދައުވާ ކުރުމަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ކަމާއި، އެހެންނަމަވެސް ނަޤުމާ އިސްތިޢުނާފުގެ މައްސަލަ ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ޖަދުވަލު އިންސާފު ފާއިތު ކުރުމަށް ހުރަސް އެޅުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ އިތުރަށް ކުރިއަށް ނުގެންދަން ނިންމައި، މައްސަލަ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއަށް އަނބުރާ ފޮނުވާފައިވާކަން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވާ އެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު 196-A1/95/2019/233 (04 އޭޕްރީލް 2019) ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ވީމާ، އިސްތިއުނާފު ސަބަބުތައް އެފަދައިން ހުރުމުން މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ދެކެނީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 އަމުރަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭނެ ކަމުގައެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ކަންކަން އެގޮތަށް ހުރުމުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2018/833 އަމުރު، މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ބާޠިލުކޮށް އެގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.